

SIPPUR YETZIAT MITZRAYIM

(1) שמות פרק יג

(ז) מצות יאכל את שבֵּעַת הַיָּמִים וְלֹא יֵרָאֶה לֶךְ חֻמֶּץ וְלֹא יֵרָאֶה לֶךְ שָׂאֵר בְּכֹל גְּבֻלְךָ: (ח) וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעֵבוֹר זֶה עָשָׂה יְקֻנֶּק לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: (יד) וְהִזְיָה כִּי יִשְׁאַלְךָ בֶּנְךָ מָחָר לֵאמֹר מָה זֹאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֻזֶּק יָד הוֹצִיאָנוּ יְקֻנֶּק מִמִּצְרָיִם מִבֵּית עַבְדִּים:

(2) ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה קנז

והמצוה הקנ"ז היא שצונו לספר ביציאת מצרים בליל חמשה עשר בניסן בתחלת הלילה כפי צחות לשון המספר. וכל מה שיוסיף במאמר ויאריך הדברים בהגדלת מה שעשה לנו השם ומה שעשו עמנו המצרים מעול וחמס ואיך לקח השם נקמתנו מהם ובהודות לו יתי על מה שגמלנו מחסדיו יהיה יותר טוב. כמו שאמרו (הגש"פ) כל המאריך לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח. והכתוב שבא על הצווי הזה הוא אמרו יתי (ס"פ בא) והגדת לבנך ביום ההוא וכו'... אין לי אלא בזמן שיש לו בן בינו לבין עצמו בינו לבין אחרים מניין תלמוד לומר ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים. כלומר שהוא צוה לזכרו כמו אמרו (עשה"ד עי קנה) זכור את יום השבת לקדשו. וכבר ידעת לשון אמרם (הגש"פ) ואפילו כולנו חכמים כלנו נבונים כלנו יודעים את התורה כלה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים וכל המספר ביציאת מצרים הרי זה משובח.

(3) רמב"ם הלכות קריאת שמע פרק א הלכה ג

אף על פי שאין מצות ציצית נוהגת בלילה קוראין אותה בלילה מפני שיש בה זכרון יציאת מצרים ומצוה להזכיר יציאת מצרים ביום ובלילה שנאמר למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיידך, וקריאת שלש פרשיות אלו על סדר זה היא הנקראת קריאת שמע.

(4) רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק ז הלכה א

מצות עשה של תורה לספר בנסים ונפלאות שנעשו לאבותינו במצרים בליל חמשה עשר בניסן שנאמר + שמות י"ג + זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים כמו שנאמר + שמות כ"ו + זכור את יום השבת, ומנין שבליל חמשה עשר תלמוד לומר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך. ואף על פי שאין לו בן, אפילו חכמים גדולים חייבים לספר ביציאת מצרים וכל המאריך בדברים שאירעו ושהיו הרי זה משובח.

(5) מנחת חינוך מצוה כא

א"כ מאי נתוסף בליל ט"ו ועפ"י הק"ש האריך בענינים אלו וגם א"ל דתמיד די בהרהור דכתיב תזכור עיין במגלה וכאן דכתיב והגדת צריך הגדה בפה ז"א עשו"ת שאג"א ה' יצ"מ האריך לברר שאיי"ח בהרהור ולומר דבכל יום די בהזכרת יצ"מ לחוד בלא סיפור וכאן צריך סיפור הנסים ונפלאות שעשה עמנו השי"ת

(6) משנה מסכת פסחים פרק י

מתחיל בגנות ומסיים בשבח ודורש מארמי אובד אבי עד שיגמור כל הפרשה כולה :
משנה ה' רבן גמליאל היה אומר כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו ואלו הן פסח מצה ומרור פסח

(7) תלמוד בבלי מסכת פסחים דף קטז עמוד א

מתחיל בגנות ומסיים בשבח מאי בגנות? רב אמר : מתחלה עובדי עבודת גלולים היו אבותינו. [ושמואל] אמר : עבדים היינו.

(8) רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק ז הלכה ד

וצריך להתחיל בגנות ולסיים בשבח, כיצד מתחיל ומספר שבתחלה היו אבותינו בימי תרח ומלפניו כופרים וטועין אחר ההבל ורודפין אחר ע"ז, ומסיים בדת האמת שקרבנו המקום לו והבדילנו מן התועים וקרבתנו ליחודו, וכן מתחיל ומודיע שעבדים היינו לפרעה במצרים וכל הרעה שגמלנו ומסיים בנסים ונפלאות שנעשו לנו ובחירותנו, והוא שידרוש +דברים כ"ו+ מארמי אובד אבי עד שיגמור כל הפרשה, וכל המוסיף ומאריך בדרש פרשה זו הרי זה משובח.

(9) דברים פרק כו

(ה) וענית ואמרת לפני יקוק אלהיך ארמי אבד אבי ויָרַד מִצְרַיִם ויָגֵר שָׁם בְּמִתֵּי מֵעַט וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָדוֹל עָצוּם וְרַב : (ו) וַיִּרְעוּ אֶתְנֹו הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה : (ז) וַנִּצְעַק אֶל יְקוֹק אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְקוֹק אֶת קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת עַנְיֵנוּ וְאֶת עֲמָלְנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ : (ח) וַיּוֹצֵאנוּ יְקוֹק מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָה וּבְמַרְא גָדֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתֵּימ : (ט) וַיְבִאנוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אָרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ :